

क. — g) *Papagei* H. an. MED. — h) N. eines Baumes, *Capparis trifoliata* Roxb. (वरुणद्रु) H. an. MED. Vgl. कुमारक. — i) ein Bein. des Flusses Sindhu ÇABDAR. im ÇKDr. — 2) f. कुमारि a) Mädchen, Jungfrau, Tochter AK. 2, 6, 2, 8. TRIK. 3, 3, 336. H. 510. H. an. MED. AV. 2, 36, 1. 10, 8, 27. 14, 1, 63. कुमारि गन्धर्वगृहीता AIR. Br. 5, 29. ÇAT. Br. 2, 6, 2, 13. 13, 5, 2, 1. ÇVETĀCV. UP. 4, 3. M. 3, 54. 114. त्रीणि वर्षाण्युदीक्षते कुमार्यतुमती सती 9, 90. 131. 11, 58. 170. वृद्धकुमारी, जर्तकुमारी P. 6, 2, 95, Sch. Am Anf. eines comp. vor einem διδασκαλωνυμικόν in dem Sinne, dass es den Schülern vor Allem um ein Mädchen zu thun sei: कुमारिदाता: 69, Sch. कुमारितरा, कुमारिता 1, 1, 22, Sch. — b) N. pr. der Gemahlin Bhīmasena's, Sohnes von Parikshit, MBh. 1, 3796. einer Tochter Vasudeva's von der Rohiṇī HARIV. 1932. ein Bein. der Sītā, der Gemahlin Rāma's, H. an. — c) ein Bein. der Durgā H. 203. H. an. MED. HARIV. 9425. — d) ein best. Vogel (s. श्यामा) RĀGĀN. im ÇKDr. — e) N. verschiedener Pflanzen: कुमारिगुण Verz. d. B. H. No. 987. a) *Aloe perfoliata* Lin. AK. 2, 4, 2, 54. TRIK. MED. — ß) = अमराजिता (*Clitoria ternatea* Lin. WILS.). — γ) *Jasminum Sambac* Ait. H. an. MED. — δ) = बन्ध्याकर्कोटकी RĀGĀN. im ÇKDr. — f) die Blüthe von तरुणी und मेदिनी ebend. — g) grosse Kardamomen (स्थूलैला) ebend. — h) N. eines best. Theils von Ġambudvīpa H. an. der südlichen Spitze von Dekkhan (Kap Comorin) WILS. Nach TRIK. und MED. Ġambudvīpa selbst. — i) N. pr. eines Flusses H. an. MED. MBh. 6, 343. HARIV. 12853. VP. 176. — k) N. eines Metrums (4 Mal — — — — —) COLEBR. Misc. Ess. II, 161 (IX, 13). — 3) n. reines Gold H. an. MED. — 4) कुमारि m. f. (nom act. von einem denom. von कुमारि) nach einem Mädchen Verlangen habend: कुमार्यै ब्राह्मणाय P. 1, 4, 3, VArtt. 1, Sch. Wird auch als masc. wie das primitive कुमारि declinirt. — Das Wort zerlegt sich in 1. कु + मार und bedeutet wohl eher leicht — als schwer — dem Tode anheimfallend, da die ältere Sprache mit dem Worte vorzugsweise das neugeborene Kind bezeichnet; vgl. कुमारदेह. — Vgl. अकुमार, सुकुमार.

कुमारक (von कुमार) 1) m. a) Kind, Knäbchen, Knabe, Jüngling H. 338. नहि वो अस्त्यर्को देवसो न कुमारकः RV. 8, 30, 1. 58, 15. ÇAT. Br. 1, 3, 2, 9. MBh. 1, 5166. fgg. 3, 14387. 14, 2479. ऋषिकुमारक ÇĀK. 50, 1. नाम° KATHAS. 6, 16. त्रीडिर्भुभोजकुमारकैः BUĠG. P. 3, 3, 24. — b) Pupille ÇAT. Br. 3, 1, 2, 11. — c) N. pr. eines Nāga MBh. 1, 2154. — d) N. einer Pflanze, *Capparis trifoliata* Roxb., AK. 2, 4, 2, 5. — 2) f. कुमारिका a) Mädchen ÇABDAR. im ÇKDr. AV. 10, 4, 14. 20, 136, 13. PANĀT. 184, 4. कुमारिकाणां शक्रस्य तीर्थम् MBh. 3, 5023. — b) an insect, *Sphex asiatica* WILS. — c) *Jasminum Sambac* Ait. RATNAM. im ÇKDr. — d) grosse Kardamomen RĀGĀN. im ÇKDr. — e) Name eines Theils von Bhāratavarsha: वर्षाव्यवस्थितिरिद्वैव कुमारिकाव्ये । शेषेषु चात्यज-जना निवसन्ति सर्वे ॥ इति सिद्धांतशिरोमणौ गोलाध्यायः । ÇKDr. VP. 175, N. 3. RĀGĀ-TAR. t. II, p. 314 (कुमारिक).

कुमारगुप्त (कु° + गु°) m. (vom Kriegsgott geschützt) N. pr. eines Fürsten LIA. II, 400. 753. 963. कोङ्कणपतिं कुमारगुप्तम् DAÇAK. 193, 11. AGNISV. zu LĀTJ. 1, 10, 10.

कुमारघातिन् (कु° + घा°) adj. subst. Knabenmörder P. 3, 2, 51.

II. Theil.

कुमारजीव (कु° + जीव) m. N. einer Pflanze (s. पुत्रजीवक) RATNAM. im ÇKDr.

कुमारव (von कुमार) n. der Zustand des Knaben, des Jünglings RAGH. 17, 30.

कुमारदत्त (कु° + दत्त) m. N. pr. eines Mannes KATHAS. 6, 30.

कुमारदेवी (कु° + दे°) f. N. pr. der Mutter Samudragupta's LIA. II, 960.

कुमारदेह (कु° + दे°) adj. hinfallige, flüchtige Gabe gewährend, von den Würfeln: कुमारदेहा जयतः पुनर्हृषाः RV. 10, 34, 7.

कुमारधारा (कु° + धा°) f. N. pr. eines Flusses: पितामहस्य सरसः प्रसृता लोकपावनी । कुमारधारा MBh. 3, 8127.

कुमारपाल (कु° + पाल) m. N. pr. eines Königs H. 712. Nach ÇKDr. und WILS. = शालिवाहन, der nach dem Sch. zu H. nicht gemeint sein kann, da काल und सातवाहन = शालिवाहन als besonderer Artikel betrachtet wird. Nach WILS. auch N. pr. eines Königs von Guzerate. — Vgl. शिशुपाल.

कुमारभृत्या (कु° + भृ°) f. die Pflege des Kindes und Geburtshülfe TRIK. 2, 6, 11. कुमारभृत्याकुशलेरनुष्ठिते भिषग्भरतैरथ गर्भमणि RAGH. 3, 12.

— Vgl. कुमारभृत्य.

कुमारय (von कुमार), कुमारयति kindische Spiele treiben DHĀTUP. 35, 25.

कुमारयु (!) m. Prinz, Erbprinz UNĀDIK. im ÇKDr.

कुमारललिता (कु° + ल°) f. N. eines Metrums (4 Mal — — — — —) COLEBR. Misc. Ess. II, 159 (II, 1).

कुमारवै von कुमार P. 5, 2, 109, Sch.

कुमारवाहिन (कु° + वा°) m. Pfau (den Kriegsgott führend) ÇABDAR. im ÇKDr.

कुमारव्रत (कु° + व्रत) n. ein Gelübde ewiger Keuschheit VIKR. 72, 15 (im Prākṛt).

कुमारसंभव (कु° + सं°) m. die Geburt des Kriegsgottes R. 1, 38, 31. Titel eines von Kālidāsa verfassten Werkes GILD. Bibl. 227. fg. Verz. d. B. H. No. 510 — 514.

कुमारसू (कु° + सू) 1) m. der Vater des Kriegsgottes, ein Bein. Agni's MBh. 2, 1148. — 2) f. die Mutter des Kr., ein Bein. der Gaṅgā H. 1081. auch der Durgā nach ÇKDr.

कुमारसेन (कु° + सेना) m. N. pr. eines Ministers RĀGĀ-TAR. 3, 382.

कुमारहारित (कु° + हा°) m. N. pr. eines Lehrers ÇAT. Br. 14, 5, 5, 22. 7, 2, 28. 9, 2, 4. Ind. St. 1, 269.

कुमारिक (von कुमारि) adj. f. ई mit Mädchen versehen gaṇa व्रीक्षादि zu P. 5, 2, 116. — कुमारिका s. u. कुमारक.

कुमारिकानेत्र (कु° + नेत्र) n. N. pr. eines Gebietes Verz. d. B. H. No. 1175. 1243.

कुमारिदा (कुमारी + दा mit Kürzung des Auslauts) ved. P. 6, 3, 63, Sch.

कुमारिन् (von कुमारी) adj. mit Mädchen versehen gaṇa व्रीक्षादि zu P. 5, 2, 116. RV. 8, 31, 8.

कुमारिल (wie eben) oder vollständiger कुमारिलस्वामिन् m. N. pr. eines berühmten Lehrers der Mīmāṃsā - Philosophie COLEBR. Misc. Ess. I, 297. fgg. PRAB. 110, 8. Auch कुमारिलभट्ट COLEBR. Misc. Ess. I, 298.